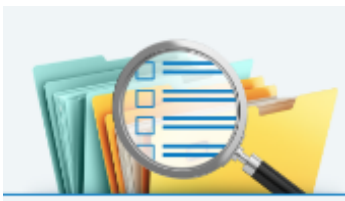

BE GRYNŲJŲ PINIGŲ LENGVU PASPAUDIMU: KIPRO MOTERŲ SKAITMENINIŲ FINANSINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMAS

Žiniasklaidos šaltiniuose pateikto atvejo analizė

Parengė Socialinių inovacijų centras (Kipras)

Įvadas

Pastaraisiais metais dėl atsiradusių skaitmeninių finansinių paslaugų labai pasikeitė asmeninių finansų valdymas. Skaitmeninimas padarė finansų valdymą prieinamesnį, suteikė galimybę (ypač moterims) efektyviau tvarkyti sandorius ir apmokėti sąskaitas. Tačiau padidėjęs prieinamumas taip pat sustiprino skaitmeninio finansinio raštingumo svarbą siekiant užtikrinti, kad moterys galėtų priimti pagrįstus finansinius sprendimus. Kipro finansinio raštingumo tyrimo, kurį atlikto Kipro centrinis bankas, duomenimis, Kipre finansinis raštingumas yra didelė problema, nes rezultatai rodo žemą skaitmeninių finansinių žinių lygį tarp visų gyventojų, o ypač moterų ir jaunimo grupėse. Šiuo atvejo tyrimu siekiama parodyti, kaip svarbu tobulinti Kipro moterų skaitmeninius finansinius įgūdžius, skatinant socialinę ir ekonominę įtrauktį bei finansinę nepriklausomybę.

Atvejo analizė

Kipre daug moterų, ypač iš kaimo vietovių ar mažas pajamas gaunančių šeimų, susiduria su sunkumais siekdamas gauti finansines paslaugas skaitmeniniu būdu bei išmokti jomis naudotis. Šios situacijos pavyzdys - 45 metų moteris Marija, gyvenanti mažame kaime. Turėdama nepakankamus skaitmeninio raštingumo įgūdžius, Marija galėjo disponuoti tik grynaisias pinigais ir jai tekdavo vykti į bankus ar kitus sąskaitų apmokėjimo centrus, kurie buvo nutolę nuo jos gyvenamosios vietos. Kelionė pirmyn ir atgal užimdavo daug laiko, taip pat buvo nepigi.

Marijos finansiniai sunkumai prasidėjo, kai jos vyras neteko darbo ir ji pati turėjo tvarkyti namų ūkio finansus. Artimiausias bankas buvo už kelių kilometrų, todėl dažnai lankytis buvo nepraktiška. Neturėdama žinių kaip naudotis internetine bankininkyste ir skaitmeniniais mokėjimo būdais, Marija nors ir stengėsi sekti savo išlaidas, bet vis tiek praleidavo dalies sąskaitų apmokėjimus. Dėl skaitmeninių įgūdžių stokos ji taip pat negalėjo išsiaiškinti kaip gali gauti papildomų pajamų investuojant.

Pripažindama poreikį gerinti moterų skaitmeninį finansinį raštingumą, vietinė moterų asociacija pradėjo programą, skirtą tokioms moterims kaip Marija, mokyti. Programos tikslas - suteikti išsamius mokymus apie skaitmeninius finansinius įrankius ir įgalinti moteris efektyviau valdyti savo finansus

Rekomendacijos ir patarimai

Pirmiausia buvo nuspręsta, kad turi būti organizuojamos informacinės dienos, skirtos praktiniams skaitmeniniams finansiniams įgūdžiams ugdyti. Antrasis žingsnis buvo - organizuoti mokymus, kuriuose buvo aptariama išmaniųjų telefonų ir kompiuterių naudojimas internetinei bankininkystei, skaitmeniniai mokėjimo metodai ir saugūs sandoriai internetu. Marija dalyvavo šiose informacinėse dienose ir mokymuose, kuriuose išmoko, kaip naršyti internetinės bankininkystės platformose, nustatyti automatinius sąskaitų apmokėjimus ir naudotis mobiliojo mokėjimo programėlėmis.

Siekiant užtikrinti prieinamumą, mokymų sesijos buvo organizuojamos moterims, turinčioms šeimyninių įsipareigojimų, patogiu laiku. Mokymai buvo interaktyvūs ir praktiški, leidžiantys dalyvėms praktikuoti savo naujus įgūdžius palaikančioje aplinkoje. Marija vertino praktinius mokymus ir bendruomenės palaikymą, o tai buvo buvęs neįkainojamas dalykas įveikiant baimes ir ugdant pasitikėjimą savimi.

Šie sprendimai buvo veiksmingi, nes jie padėjo įveikti tiek praktinius, tiek psichologinius skaitmeninio finansinio raštingumo barjerus. Mokymai buvo pritaikyti moterų poreikiams ir suteikė joms žinių ir įgūdžių, reikalingų finansams valdyti skaitmeniniu būdu. Skaitmeninių įrankių prieinamumas ir nesudėtingas naudojimas dar labiau sumažino kliūtis, o bendruomenės ir institucijų palaikymas skatino mokymąsi palankioje aplinkoje.

Klausimai savirefleksijai

Šie klausimai skirti savianalizei ir įsivertinimui. Jie padės jums suprasti savo finansinius įpročius, vertybes ir siekius.

1. Kaip Marijos patirti iššūkiai tvarkant finansus siejasi su jūsų patirtimi ar pastebėjimais?
2. Kaip manote, kuris iš pasiūlytų sprendimų turėtų didžiausią poveikį gerinant Kipro moterų skaitmeninį finansinį raštingumą ir kodėl?
3. Apsvarstykite tokios programos, kurioje dalyvavo Marija, svarbą. Kuo panašios iniciatyvos galėtų būti naudingos kitoms bendruomenėms, susiduriančioms su panašiomis problemomis visame pasaulyje?
4. Apmąstykite bendruomenės paramos vaidmenį skatinant skaitmeninį įgalinimą. Kaip bendruomenės ir institucijos gali bendradarbiauti, kad sukurtų įtraukesnes finansinio švietimo programas?

Įsivertinimo klausimai

*Atidžiai perskaitykite kiekvieną klausimą ir iš pateiktų variantų pasirinkite tinkamiausią atsakymą.**

- 1. Kurią iš šių strategijų Marija įgyvendino, kad pagerintų savo finansinę padėtį:**
 - a) dalyvavo informacinėse dienose ir seminaruose apie skaitmenines finansines priemones
 - b) pasiėmė paskolą iš banko
 - c) pardavinėjo namų apyvokos daiktus
 - d) konsultavosi su finansų patarėja
- 2. Kokie buvo Marijos pastangų pagerinti savo skaitmeninį finansinį raštingumą rezultatai?**
 - a) ji pradėjo naują verslą
 - b) pagerino savo gebėjimą skaitmeniniu būdu valdyti savo finansus
 - c) persikėlė gyventi į miestą
 - d) sumažino savo namų ūkio išlaidas
- 3. Kokią įtaką Marijos finansinėms žinioms padarė vietos moterų asociacijos programa:**
 - a) neturėjo reikšmingo poveikio
 - b) suteikė jai pagrindinių žinių apie finansų valdymą
 - c) suteikė jai visapusiškų skaitmeninių finansinių įgūdžių
 - d) paskatino ją siekti aukštojo mokslo diplomo
- 4. Ko Marija išmoko/suprato tobulindama savo skaitmeninį finansinį raštingumą?**
 - a) finansinei nepriklausomybei reikia didelių pajamų
 - b) Skaitmeninės priemonės yra būtinos norint veiksmingai valdyti finansus
 - c) Tradiciniai bankininkystės metodai yra patikimesni
 - d) Būtina fiziškai lankytis bankuos
- 5. Kaip Marijos dalyvavimas skaitmeninio finansinio raštingumo programoje paveikė jos gebėjimą efektyviai valdyti namų ūkio išlaidas?**

- a) jai ir toliau sunkiai sekėsi valdyti išlaidas
- b) ėmė labiau pasitikėti savimi ir efektyviau valdyti išlaidas
- c) pradėjo labiau pasikliauti grynųjų pinigų operacijomis
- d) ji pasamdė žmogų, kuris tvarkytų jos finansus

Šis pateiktų atsakymų testas gali padėti jums įsivertinti finansinio raštingumo įsisavintas žinias ir įgytą patirtį.

* Teisingi atsakymai

1.C.2.C.3.B.4.D.5.B

Šaltiniai

1. Central Bank of Cyprus (2024) “Σημαντικά συμπεράσματα για τον ψηφιακό χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό στο Διεθνές Συνέδριο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου” , Nuoroda internete : <https://www.centralbank.cy/el//announcements/29-03-2024>
2. Central Bank of Cyprus (2023) “Financial Literacy and Education in Cyprus: Challenges, Lessons from Other Countries and the Way Forward” , Nuoroda internete: <https://www.centralbank.cy/images/media/redirectfile/Financial%20Literacy/Main-Take-Aways-of-FinLit-Seminar-10-March.pdf>
3. Suzana Psara, Cyprus Mail (2024) “Nicosia forum stresses financial literacy and digital inclusion for women” , Nuoroda internete: <https://cyprus-mail.com/2024/05/31/nicosia-forum-stresses-financial-literacy-and-digital-inclusion-for-women/>